

بررسی رابطه استفاده از فضای مجازی با تمایل نوجوانان به مصرف داروها و مواد مخدر

کلثوم ارحمی خواجه (مدیر پژوهش‌سرای ابوعلی سینای خواجه)

محدثه ارحمی خواجه (عضو پژوهش‌سرای ابوعلی سینای خواجه)

چکیده

فضای مجازی به ویژه اینترنت اگرچه در دهه‌های اخیر وارد زندگی بشر شده است ولی به سرعت رشد نموده و تأثیر زیادی بر ابعاد مختلف زندگی مردم داشته است. این توسعه رو به رشد فناوری اطلاعات و اینترنت تحولات گسترده در تمام ابعاد بشری از جمله سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، دفاعی و امنیتی به وجود آورده است. در حال حاضر، اینترنت می‌تواند نقشی بسیار مهم در سبک زندگی ایفا کند. هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه فضای مجازی با گرایش نوجوانان به مصرف دارو و مواد می‌باشد. روش پژوهش این تحقیق توصیفی و از نوع همبستگی می‌باشد که در آن ۱۱۰ دانش آموز پسر و ۱۶۲ دختر حضور داشتند که با روش تصادفی از بین دانش آموزان سال تحصیلی ۹۷-۹۶ انتخاب شدند. کلیه آزمودنیها به دو پرسشنامه فضای مجازی و میزان گرایش به مصرف داروها و مواد پاسخ داده‌اند. نتایج پژوهش نشان داد که میانگین استفاده دانش آموزان از فضای مجازی روزانه ۲۴۴/۴۷ دقیقه است و والدین ۲۴/۸۱ درصد دانش آموزان اصلاً بر حضور آنها از فضای مجازی نظارت ندارند. نتایج حاصل از روش همبستگی پیرسون نشان داد که بین میزان استفاده از فضای مجازی با گرایش به مصرف داروها و مواد مخدر رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد، نتایج آزمون t مستقل نیز نشان داد که میزان استفاده دانش آموزان پسر از فضای مجازی بطور معنی داری بیشتر از دختران است. پسران بطور معنی داری بیشتر از دختران از اینترنت و شبکه های اجتماعی استفاده کرده و به بازی رایانه ای می‌پردازند. نتیجه گیری: با توجه به نتایج، بین میزان استفاده از فضای مجازی با گرایش به مصرف داروها دانش آموزان ارتباط دارد. پس در مدیریت استفاده نوجوانان از فضای مجازی و جلوگیری از مسائل آن مدیریت مطالب فضای مجازی و افزایش نظارت والدین بر نحوه استفاده فرزندانشان از فضای مجازی و آموزش و فرهنگ سازی در بین ایشان ضرورت می‌یابد.

کلید واژه‌ها: فضای مجازی، گرایش به مصرف مواد و داروها، نوجوان، جنسیت

مقدمه